

תלמידי רשת אמית חוגגים יחד את יום העברית

ברכותינו! נבחרתם להוביל את חגיגות יום העברית !!!
שימו לב, עליכם להתחלק לשלוש ועדות. כל ועדה תקבל
משימה: ועדת שיווק ופרסום, ועדת הפיכה וועדת
תפעול.

זה הזמן לחשוב על רעיונות מקוריים ויצירתיים לשתף
בפאדלט וגם לזכות בפרסים!!

לרשותכם padlet
לשיתוף רעיונות

הכיתה/ שכבה שתוביל את
יום העברית תקבל חולצה

ועדת שיווק ופרסום

מכינה פרסום לקראת יום העברית+ סרטון.

ועדת הפיכה

מעצבת מחדש את חלל בית הספר בדרך יצירתית
בהתאם ליום העברית.

ועדת תפעול

מכינה דוכני הפעלה ליום העברית ותפעיל אותם.

תלמידים יקרים, נבחרתם להוביל את פעילות יום העברית. יחידה זו תכין אתכם לקראת הפעילות.

היחידה שלפניכם מבוססת על עקרונות הלמידה המשמעותית בדרך של
עבודת חקר שיתופית.

למידה שיתופית מזמנת שיח, הכלה, כבוד הדדי, הנאה והעמקה.

היחידה נבנתה באופן בו כל אחד מחברי הקבוצה חייב להיות שותף פעיל
ולומד.

המלצות:

- להשקיע במפגש הראשון בכללי למידה שיתופית.
- בכל קבוצה יהיו ארבעה תלמידים ובכל משימה יתחלף המנחה.
- שימו לב למחווונים לפני ביצוע המשימות.

בטוחים שתיהנו ותגיעו לתוצרים מקוריים ומעניינים,

בצלחה רבה,

צוות עברית.

משימה מספר 1: שם המנחה:

אנו יוצאים לדרך של עבודה משותפת ולכן כדאי שנקבע כללים לעבודה משותפת, כל אחד מחברי הקבוצה יאמר כלל אחד ונציג הקבוצה יכתוב את הכללים, לאחר הסבב הראשון תוכלו להוסיף כללים נוספים.

כללים לעבודה משותפת:

זונו בינכם: מדוע חשוב להעלות רעיונות ביחד? מדוע חשוב לבחון את

הרעיונות שכולם מעלים?

כללים נוספים מהמורה:

אין להתקדם בתוצר ללא אישור של המורה לסיום שלב, בבקשה לחכות

בסבלנות כשהמורה נמצא/ת בקבוצה אחרת, עליכם לתיק את דפי

המשימות בתיק עבודות קבוצתי שימו לב למחווון

מחווין להערכה עצמית והערכת העשייה הקבוצתית

ציון קבוצתי				ציון אישי				מפגש ראשון: כללים לעבודה שיתופית
דנו בקבוצה על חשיבות השיתופיות וכללי העבודה בקבוצה.				לקחתי חלק פעיל ביצירת כללי עבודה בקבוצה				
ד	ג	ב	א	ד	ג	ב	א	
ציון קבוצתי				ציון אישי				מפגש שני: מדוע חשוב ללמוד את השפה העברית?
הקבוצה ניסחה מסקנה בעקבות הדיון.				למדתי את יחידת התוכן שקיבלתי ושיתפתי את חבריי				
ד	ג	ב	א	ד	ג	ב	א	
ציון קבוצתי				ציון אישי				מפגש שלישי: תהליך החקר
כתבנו השערות לשאלות שניסחנו. חילקנו בין חברי הקבוצה את המאמרים				קראתי את מקור המידע שקיבלתי, עניתי על כל השאלות, שיתפתי את הקבוצה ברעיונות לתוצר				
ד	ג	ב	א	ד	ג	ב	א	
ציון לתוצר				ציון קבוצתי				מפגש רביעי: הכנת התוצר
התוצר מנוסח בצורה ברורה ומשלב בתוכו את כל המידע שלמדתם.				העברנו את התוצר בשיתוף פעולה בפני אוכלוסיית היעד				
ד	ג	ב	א	ד	ג	ב	א	

שמי: _____ שם הקבוצה: _____

שימו לב: א = 100 - 85 = ב = 85 - 70 = ג = 70 - 55 = ד = 55 - 0 =

משימה מספר 2: מנחה:

שלב א: לפניכם ארבעה מקורות מידע (בנספחים):

סרטון של ירון לונדון (3:28 דקות) לונדון מדבר עם הילדים ועם בני נוער על השפה..

המאמר "טרחני הדקדוק" של חיים לוינסון

השיר על חטא שחטאנו של רוביק רוזנטל

ציטוט מפרוטוקול מס' 367 משיבת ועדת החינוך, התרבות והספורט

חלקו את מקורות המידע בין חברי הקבוצה ולימדו אותם כדי לדווח על המידע בפני חברי הקבוצה.

[קישור למקורות המידע גם בקישור זה](#)

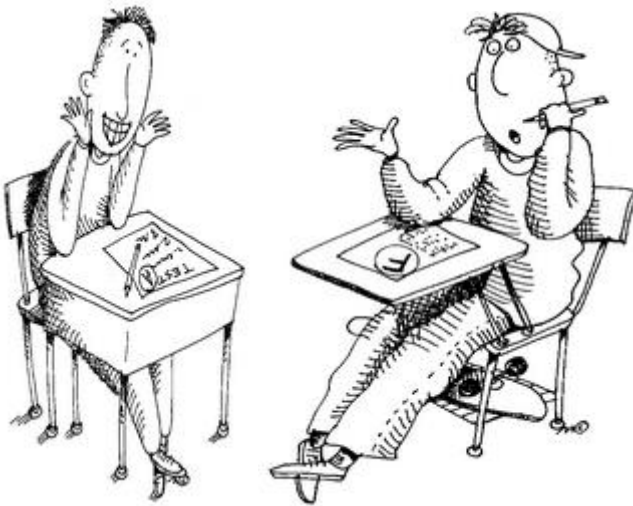
שלב ב: כל חבר בקבוצה ידווח לחבריו

על המידע שקיבל בעקבות הצפייה

בסרטון/ קריאת השיר/ קריאת המאמר.

שלב ג: בעקבות המידע שקיבלתם

בקבוצה דונו בשאלות:

האם שימוש בעברית שאינה תקנית הוא באמת חטא, כפי שטוען רוביק רוזנטל?

האם אין כאן טרחנות יתר ויש לאפשר לשפה להתנהל בטבעיות?

האם חשוב ללמוד את כללי העברית התקנית בבתי הספר?

שלב ד: אם הצלחתם להגיע להסכמה קבוצתית נסחו אותה, ואם לא הציגו את

הדעות השונות:

משימה מספר 3: מנחה:

בשל ההחלטה למען "קידום מעמדה של הלשון העברית בישראל ובעולם", הוכרז יום כ"א **בטבת**, יום הולדתו של אליעזר בן יהודה, כיום מיוחד לכבוד הלשון העברית. לקראת יום זה יתקיימו במערכת החינוך פעילויות מיוחדות במטרה לחנך לאהבת השפה העברית ולשימוש ראוי ותקני בה בדיבור ובכתיבה, להעמיק את הידע הלשוני וכישורי השפה ולהבליט את חשיבותה של השפה העברית בתחייה הלאומית היהודית, במורשת ובמקורות היהודיים, בתרבות ובחברה בישראל.

תלמידים יקרים, לקראת יום העברית עליכם להכין תוצר (בכל מדיה אפשרית) שישכנע את חבריכם להקפיד על תקינותה ומעמדה של

הלשון העברית.

שלב א: בחרו נושא בתחום הלשון שתמצאו

להעביר בתוצר (תוכלו להיעזר בתופעות שהעלה רוביק רוזנטל בשיר).

שלב ב: חקרו את הנושא שבחרתם. **כיתה מדעית**

תחבר לבד את שאלות המחקר מה ההסבר התופעה?

מה תפוצת התופעה? מי האוכלוסייה שבה שכיחות

מרבית לתופעה? מה הן סיבות לתופעה? מה הטיעונים

התומכים בטיפול בתופעה?

נסו לשער מה יהיו התשובות לשאלות אל, כתבו את השערותיכם.

עברית תקנית היא עברית על פי התקן (נורמה) שנקבע בתחומים שונים: כתיב, פיסוק, הגייה, נטיית הצורות, מינוח וכדומה. עברית תקינה היא לשון טובה ומוקפדת – ללא שגיאות, אך לאו דווקא בעקבות היצמדות מכוונת לכללים ולהחלטות. נראה שבפועל יש חפיפה מלאה למדיי בין שני הצירופים: עברית תקנית היא גם עברית תקינה ולהפך.

מתוך אתר האקדמיה ללשון העברית

כעת, תוכלו לקרוא מאמרים מהמרשתת/ לצפות בסרטונים בחינוכית FM 23 / לבקש מהמורה מאמרים.

חלקו את מקורות המידע בין כל חברי הקבוצה, והציגו את המידע בפני חבריכם.
(כיתות מדעיות יוכלו להציג את אוסף המידע שהתקבל בסיכום ממזג.)

שלב ג: כל אחד מחברי הקבוצה יעלה לפחות רעיון אחד לתוצר
**שישכנע את חבריכם להקפיד על תקינותה ומעמדה של הלשון
העברית.** וינמק מדוע הציע דווקא אותו :

שלב ה: דונו בהצעות ובחרו

בהצעה הטובה ביותר.

שימו לב למחווה להערכת התוצר:

ממדים	קריטריונים לאיכות	רמה בסיסית: לא עומד בדרישות	רמה בינונית עומד בדרישות באופן חלקי	רמה מתקדמת מצטיין
קשר נושא- תוצר	התוצר יכול לשכנע את בני הנוער להקפיד על תקינותה ומעמדה של הלשון העברית.			
בקיאות והבנת הנושא	התוצר משקף את כלל העובדות המרכזיות, והרעיונות והתהליכים המרכזיים			
איכות ביצוע	התוצר יצירתי, מקורי, אסתטי ומותאם למטרה ולנמענים.			
מיומנות חשיבה: חשיבה ביקורתית	התוצר מביע את המסר ומשכנע.			
שפה	הקפדה על שימוש בשפה מדויקת ועשירה ומשלב לשוני ההולם את הנושא ואת התוצר.			
מעורבות בהכנת התוצר	עבודת צוות, אחריות על הלמידה, לקיחת יוזמה, הגשת עבודה במועד			
רפלקציה	על הקשר האישי לנושא של התוצר - מה למדתי על עצמי? איך הנושא קשור אלי? מה אני לוקח מזה הלאה?			

משימה מספר 4: מנחה:

שכללו את הרעיון לתוצר יחד

תכננו את התוצר

הכינו רשימת משימות

חלקו את המשימות בין חברי הקבוצה

שימו לב, כדי לקבל תוצר איכותי כדאי לערוך אותו יחד
שיתוף פעולה דינמי לאורך זמן בתהליך העבודה על תוצר משותף

תובנות:

בחרו **שתיים** מתוך חמש השאלות הבאות וענו עליהן:

1. עם איזה אתגר (אישי או קבוצתי) התמודדתי במהלך ביצוע המשימה?
כיצד התמודדתי איתו?
2. השלימו: במהלך תהליך העבודה על המשימה, גיליתי על עצמי ש...
3. אילו העבודה על המשימה הייתה ממשיכה, מהם הנושאים שהייתי רוצה להמשיך ולחקור? מדוע?
4. מתוך ניסיוני כעת, אילו תובנות או טיפים הייתי רוצה לשתף עם תלמידים שמתחילים כעת את המשימה?
5. במשימה קבוצתית: מה הייתה התרומה האישית שלי למטלה? ניתן להתייחס לעבודת הצוות, השתתפות בדיונים, תרומת רעיונות וקידום רעיונות של חברי הקבוצה; אחריות על המשימה האישית ומשימות נוספות במהלך העבודה המשותפת במטרה לקדם את הקבוצה; עמידה בזמנים לאורך המשימה כדי שכל הקבוצה תתקדם יחד.

קריאת המאמר "טרחני הדקדוק" של חיים לוינסון

חיים לוינסון

טרחני הדקדוק

דורון יעקב, מזכיר ועדת הדקדוק, כותב, כי "דוברים רבים מתקשים בשימוש הנכון במין הדקדוקי של שם המספר, ואולם ההבחנה בין זכר לנקבה בכלל ובשם המספר בפרט היא ממאפייניה המובהקת-קיים של לשוננו, ואין כל כוונה לבטלה". או, במלים אחרות: רוב משתמשי השפה מתקשים להתאים את עצמם לכללי הזכר ונקבה במספרים, אבל אנחנו נילחם עליהם מלחמת חורמה כי אלה המאפיינים של שפתנו. אמר גם מאפיין שאיש אינו מבין, אבל מאפיין קדושת המאפיין.

במאה האחרונה קמו כמה תנועות שחרור, שביקשו לפרק את המבנים שיצרה האליטה כדי לשמר את שליטתה. חלוקת משאבים, סדרי שלטון, מעמד האשה, ייצוגיות בתקשורת, בספורט, באופנה – כולם נמצאים בתהליכי שחרור והנגשה. הגיע גם העת לשחרר את השפה.

כמו ישראל השימוש בדקדוק נכון הוא סממן אליטיסטי. על אדם שלא למד בצעירותו את רזי הדקדוק נגור להידחק לעמדה שולית, לא משפיעה. הוא יכול להתבטא באופן חד, חריף, משעשע ומנומק – אבל כדי ללעוג לו ולבטל אותו די להיתפס לשגיאות הדיבור שלו, או לשגיאות הכתיב שלו. כך, על בסיס של שיקולים טכניים, משתכנעים מאות אלפי אנשים שהם נחותים מהאחרים ושאינן להם לגיטימציה להשתתף בשיח הציבורי.

אפילו האקדמיה ללשון העברית, ארגון הגג של טרחני הדקדוק, מודה, שהשימוש בזכר ונקבה בכל הנוגע למספרים לא תפס בעברית המודרנית. יש לכך סיבה טובה: באתר האקדמיה מסבירים, כי יש היפוך בעברית: בעוד הסיומת "ה" מעידה על נקבה, במספרים היא מעידה על זכר דווקא. תופעה זו היא "חידה".

הוא להפריד. אולי כל שפה צריכה דקדוק, אבל לא כל אדם צריך שיעירו לו כל הזמן על הדקדוק שלו.

בשם תיקון הדקדוק מודרים חלקים שלמים באוכלוסייה מהאפשרות להשתתף באופן ממשי בשיח. סריקה של הרשתות החברתיות מלמדת, עד כמה הדקדוק משמש לסתימת פיות. "קודם תלמד עברית, ואחרי זה תדבר" הוא טיעון נפוץ בפלטפורמות הדיגיטליות. מאמרים מנומקים, המעלים טיעונים מקוריים וחשובים, נפסלים מפני ש"הוא כתב שתיים ולא שניים". אנשים שאינם שולטים בדקדוק ולא מדברים באופן עקבי בשפה תקנית מתקשים לקבל במה בכלי התקשורת. העובדה שיש להם מה להגיד היא פחות חשובה – כי אולי בטעות הם יתבלבלו בין זכר לנקבה.

בחברה מקוטבת ורבת פערים

פה היא דרך לתקשר. אנשים מדברים כדי להעביר משהו שהם מרגישים או חושבים, והצד השני אמור להבין אותם. אבל את הפעולה האנושית הבסיסית הזאת עומלת להחריב קבוצה אחת: טרחני הדקדוק.

הם נמצאים שם כל הזמן, בכל פעולה ובכל שיחה. אין להם עניין בתוכן עצמו, אלא רק בצורה: "זה שניים ולא שתיים", "כותבים דוגמה ולא דוגמא" (או להיפך), "צריך לכתוב דמויותיה מעוצבות ולא מעוצבים", וכן הלאה. עיקר התמחותם הוא בתיקון לשון זכר ונקבה. הם אמנם לא יודעים להסביר מה זכרי בשולחן או מה נקבי באדנית, מה הרציונל שעומד מאחורי החלוקה הזאת, אבל יש להם עיקרון מקודש: ככה זה בעברית. ועיקרון זה גובר על הכל.

בעוד שפה אמורה לחבר בין אנשים, נדמה שתפקיד הדקדוק

מה הטענה המרכזית של חיים לוינסון?

כיצד מנמק טענתו?

הצג את ידיעותיך בפני חברי הקבוצה.

סרטון של ירון לונדון (3:28 דקות) לונדון מדבר עם הילדים

ועם בני נוער על השפה. [קישור לסרטון](#).

צפה בסרטון של ירון לונדון ודווח במליאה
איך התרשמת ממעמדה של השפה העברית
בקרב בני נוער?

הצג את ידיעותיך בפני חברי הקבוצה.

בחר חלק מהסרטון להראות לחברך.

אפשרות ב'

צפו בקליפ "העברית החדשה" – התקווה 6

מה היא העברית החדשה?

מה עמדתו של כותב השיר על העברית
החדשה?

- **ציטוט מפרוטוקול** מס' 367 מישיבת ועדת החינוך, התרבות והספורט, 4 בינואר 2005; הודעת הוועדה לעיתונות מיום זה.

בינואר 2005 צוין בכנסת "יום השפה העברית" ובמסגרתו נערך דיון מיוחד בוועדת החינוך, התרבות והספורט, שכותרתו היתה "השפה העברית – מגמות ושינויים". להלן פירוט ההחלטות שהחליטה הוועדה בדיון זה

1. ועדת החינוך, התרבות והספורט מברכת על העשייה של האקדמיה ללשון העברית ועל מאמציו של משרד החינוך לקידום ולפיתוח הלשון העברית כשפה חיה ומתפתחת, אך אינה מרוצה מתוצאות מבחני הבנת הנקרא ומיכולת רדודה בהבעה בכתב.

2. **הוועדה שמעה בדאגה על התרחקותם של בני הנוער ממקורות השפה העברית ומספרות עברית שהיתה נחלת העם היהודי בזרות עברו ועל הירידה בקשר עם לשון התרבות העברית. יש לשמור על רצף הלימוד של השפה והתרבות העברית מהגיל הרך ועד לסיום התיכון.**

3. הוועדה דורשת הפניית משאבים ללימוד השפה העברית לקהילת העולים שהגיעו לישראל בעשורים האחרונים ובמיוחד באמצעות הטלוויזיה, המהווה את האמצעי בעל ההשפעה הרבה ביותר על כל גיל.

4. הוועדה פונה לטכניון ולאוניברסיטאות לתגבר את הסיוע ללימוד עברית במיוחד לסטודנטים. **כמו כן פונה הוועדה הן למשרד החינוך והן למוסדות להשכלה גבוהה לקיים פעולות לקידום התרבות העברית ובכללה השפה העברית.**

5. הוועדה קוראת למשרד החינוך להקים ועדה מקצועית של אנשי לשון וספרות, ובשיתוף האקדמיה ונציגי התקשורת, להכין תכנית עבודה מסודרת ומובנית להקניית השפה העברית ולקידום התרבות העברית.

מדוע התכנסה הוועדה?

מה מעמדה של השפה העברית במוסדות החינוך בארץ?

מה היו החלטותיה של הוועדה?

הצג את ידיעותיך בפני חברי הקבוצה.

רוביק רוזנטל - על חטא שחטאנו

קישור לשיר המלא ב

ועל כלם, אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת,
סֶלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, כִּפֹּר לָנוּ.

על חטא שחטאנו לפניך בקצור ידנו
ועל חטא שחטאנו לפניך בעני שפה:
תביא לי מזל שהדי בפרומים,
תביא תניד ותביא גרעינים,
תביא ילדים, תביא נשיקה,
תביא לי אותה בהפוכה.
ועל כלם, אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת,
סֶלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, כִּפֹּר לָנוּ

על חטא שחטאנו לפניך כזדון ובשגגה
ועל חטא שחטאנו לפניך בחלופי מינים:
שלשה ילדות הלכו למתנ"ס,
הוציאו שתי שקל מתוך המכנס,
קנו לעצמם מיני תרגימה,
משמה פנו הם לצמת הומה.
ועל כלם, אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת,
סֶלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, כִּפֹּר לָנוּ.

על חטא שחטאנו לפניך בדברים
בטלים
ועל חטא שחטאנו לפניך במלים ריקות:
כי כאלו אתה כזה קול ומגניב,
יענו בפרומים מלאכים וכאלה.
איזה ואללה אתה, כאלו דה, כאלו מה,
איזה קטע שיואו שחכל על הזמן.
ועל כלם, אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת,
סֶלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, כִּפֹּר לָנוּ.

על חטא שחטאנו לפניך בשפלות רוח
ועל חטא שחטאנו לפניך בחנפת גוים:
מה כבר בקשנו, יו נואו, קצת גוד
טים,
קצת גוד פוד, קצת אקשן, קצת כף
של הליף,
חפשנו קומיטמנט, ריספקט, מן, יו
נים איט,
זה לא סף' ביג דיל, או ג'יזס, לטס
פיס איט.

על מה רוביק רוזנטל קובל בשיר?
לאיזה נושאים בשפה מתקשר
השיר?

הצג את ידיעותיך בפני חברי
הקבוצה.

הערכה חלופית יום העברית תשפ"ג

הערכה חלופית יום העברית תשפ"ג

